

UNIVERZITET CRNE GORE

VIJEĆU PRIRODNO-MATEMATIČKOG FAKULTETA

**PREDMET:** Izvještaj komisije o podobnosti teme za izradu magistarskog rada, pod nazivom „Sastav i abundanca prilova ajkula (*Superordo: Selachimorpha*) u ulovu iz privrednog ribolova u Crnoj Gori“, kandidata Ilije Četkovića, diplomiranog biologa

Na osnovu člana 40 Statuta Univerziteta Crne Gore, a u vezi sa članom 11 Pravilnika o studiranju na postdiplomskim studijama, na sjednici Vijeća Prirodno-matematičkog fakulteta održanoj 11.02.2020 godine imenovani smo za članove komisije za ocjenu teme magistarskog rada, pod nazivom „Sastav i abundanca prilova ajkula (*Superordo: Selachimorpha*) u ulovu iz privrednog ribolova u Crnoj Gori“, kandidata Ilije Četkovića, diplomiranog biologa. Na osnovu uvida u dostavljenu dokumentaciju, podnosimo sljedeći

### IZVJEŠTAJ

#### 1. Podaci o kandidatu

Ilija Četković je rođen 11.08.1994 godine u Kotoru. Osnovnu školu „Savo Ilić“ i srednju školu „Gimanzija Kotor“ završio je u rodnom gradu. Osnovne studije biologije i specijalističke studije na smjeru biologija-ekologija završio je na Odsjeku za Biologiju na Prirodno-matematičkom fakultetu Univerziteta Crne Gore, u Podgorici.

Program stručnog osposobljavanja kao biolog, odradio je u NVO „Crnogorsko Društvo Ekologa“ od januara do oktobra 2017. godine. Od novembra 2019. godine, zaposlen je kao saradnik u istraživanju u okviru Laboratorije za morsko ribarstvo i ihtiologiju u Institutu za biologiju mora u Kotoru.

#### 2. Obrazloženje teme

##### a. Naučna oblast

Predložena tema magistarskog rada obuhvata oblasti ihtiologije i ribarstvene biologije.

##### b. Predmet rada

Predmet rada je istraživanje sastava i količine prilova ajkula u privrednom ribolovu Crne Gore i prikaz slike distribucije zabilježenih vrsta u crnogorskom teritorijalnom moru. Usljed veoma malog broja dostupnih podataka na ovu temu, a za područje Crne Gore, uočava se praznina u literaturnim izvorima o ovom aspektu biologije ribarstva. Podaci predstavljeni u ovom radu rezultat su istraživanja kroz projekte posvećene istraživanju ajkula u crnogorskom dijelu Jadrana u periodu od 2016. do 2018. godine. U okviru rada, obradiće se i jedan segment sportsko-rekreativnog ribolova, pored privrednog kao glavne teme.

### c. Naučni cilj rada

Ciljevi ovog rada su: 1) Izrada taksonomske strukture vrsta ajkula u moru Crne Gore; 2) Prikaz podataka o distribuciji vrsta; 3) Prikaz prikupljenih bioloških podataka o jedinkama evidentiranih vrsta; 4) Određivanje abundance ajkula u ulovima kroz vrijednosti ulova po jedinici ribolovnog napora (eng. *catch per unit of effort* – CPUE); 5) Prikaz socio-ekonomskih odnosa vrsta sa odabranim segmentima flote .

### d. Naučne metode

Svi podaci korišćeni u izradi ovog magistarskog rada prikupljeni su kroz dva načina uzorkovanja: uz pomoć posmatrača na plovilu i kroz biološko uzorkovanje na mjestu iskrcaja. Metode su usaglašene sa programima prikupljanja podataka definisanih od strane Generalne komisije za ribarstvo na Mediteranu. Distributivni podaci biće obrađeni kroz programe *Garmin HomePort* i *Quantum Geographic Information System (QGIS)*.

### e. Aktuelnost problematike

Prilov (eng. *bycatch*) jedan je od aktuelnih problema biologije ribarstva širom svijeta u čijem su žarištu uglavnom ugrožene marinske vrste iz grupa hrskavičavih riba, morskih ptica, sisara i kornjača. Prema procjenama Svjetske unije za zaštitu prirode (IUCN), veliki broj vrsta ajkula se smatra ugroženom bilo na nivou svjetskih mora ili prema regionalnoj klasifikaciji za Mediteran. Problem prilova ajkula aktuelan je usljed njihove relativno male brojnosti u ekosistemu u poređenju sa drugim vrstama riba, te njihovih ekoloških karakteristika koje značajno doprinose njihovoj ranjivosti od strane prevelikog ribolovnog pritiska. Ova problematika je aktuelna širom zemalja Mediterana, pa se na ovu temu može naći veliki broj naučnih radova, dok to za područje Crne Gore nije slučaj.

### 3. Zaključak

Uvidom u dostavljeni materijal, Komisija je utvrdila da predložena tema kandidata Ilije Četkovića ima definisane ciljeve, istraživačke metode i očekivane rezultate. Ovim sugerišemo Vijeću Prirodno-matematičkog fakulteta da odobri izradu magistarskog rada pod nazivom „*Sastav i abundanca prilova ajkula (Superordo: Selachimorpha) u ulovu iz privrednog ribolova u Crnoj Gori*“.

Podgorica, 18.02.2020. godine

Komisija:

Prof. dr Danilo Mrdak, mentor

Prof. dr Dragana Milošević, član

Dr Ana Pešić, član